

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශනය

1.1 මතය

පිපල්ස් පිළිපිටි (‘‘සමාගම’’) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, එදිනේන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ සහ අලාභ ප්‍රකාශනය, වෙනත් විස්තරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හීමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනේන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනේන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුවෙනුම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධේවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරික්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මෙම විගණනය සඳහා ප්‍රසිද්ධ වෘත්තියෙහි යෙදී සිටින වරළත් ගණකාධිකාරී සමාගමක සහය මා ලබා ගන්නා ලදී.

සමාගමේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනේන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.පු.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උච්චි බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශනය සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ රේට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවත් ඇතිවය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවදා ප්‍රකාශනයෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් තොමැති විටදී මෙහෙයුම් තැවත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරික්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වක්ෂීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාචදාය ප්‍රකාශනයන්ගේන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාචදාය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාචදාය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක හාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිසිලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වංත්තීය විනිශ්චය සහ වංත්තීය සැකමුප්‍රබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්:

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාචදාය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝවිතව උවිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම මහඟරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාචදාය ප්‍රකාශනක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වෙතනාන්විත මහඟැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහඟැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝවිතව උවිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සංලෘශ්ඨීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උවිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තන්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වල මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තන්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වූහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උවිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දැ පරික්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පූජ්‍ය කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාලි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාලි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි එලඟයි ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
 - යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම කියා කර ඇති බව;
 - සිය බලකාල, කර්තවා සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව; සහ
 - සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ එලඟයි ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරිතිවලට අනුකූලව ප්‍රස්ථිපාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරික්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

විගණක නිර්ක්ෂණය	කළමනාකාරීන්ටයේ අදහස් දැක්වීම	නිරද්ධය
(i) සම්බන්ධිත පාර්ශව විසින් ගෙවිය යුතු රු. 1,598,823 ක මූදල සඳහා සමාගම මගින් වයස් විශ්ලේෂණයක් පිළියෙළ කර නොතිබුණි. සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ලැබිය යුතු මූදල් සඳහා වයස් විශ්ලේෂණ නොමැති වීම, එවැනි ගේෂ තැවත අයකර ගැනීමේ භැංකියාව පිළිබඳ නිවැරදි තක්සේරුවට බලපෑමක් සිදු කරනු ඇත.	පවතින වයස් විශ්ලේෂණය යටතේ, සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ලැබිය යුතු මූදල් වෙනම ණය ගැනී කෙක්තයක් යටතේ ගුහණය කර ගන්නා අතර අදාළ පාර්ශ්ව ණය ගැනී හිජ ගේෂය නිරන්තරව අධික්ෂණය කරනු ලැබේ. පිපල්ස් ඉන්ඩුවරන්ස්ස් ආයතනය මගින් හිජ ගේෂය අධික්ෂණය කිරීම සඳහා සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව සඳහා වෙනම වයස් විශ්ලේෂණයක් සිදු කිරීම ආරම්භ කර ඇත.	සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ණය ගැනී වයස් විශ්ලේෂණය පවත්වා ගත යුතු අතර එවැනි ගේෂ සම්පව අධික්ෂණය කළ යුතුය.

1.5.2 නොසැසදු පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

අයිතමය ප්‍රකාශනවලට	මුල්‍ය අනුව රු.	අනුරූප වාර්තාවට අනුව රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරීන්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය	
(i) රක්ෂණ ලැබිය යුතු	164,121,716	1,175,483,103	(11,361,387)	ණයගැනී පොදු ලෙඹර ශේෂය ලැබිය යුතු මුදල් සහ ඣයගැනී වයස් ශේෂ අතර නොගැලුපීම නිවැරදි කිරීම සඳහා වෙනස්කම් හඳුනාගෙන පොදු ලෙඹරයේ ගළපන ලදී. කිසියම් අපගමනයක් මාසික පදනම්න් සැසිදිම සඳහා ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. 2024 ප්‍රකාශනවල	ණයගැනී පොදු ලෙඹර ශේෂය ලැබිය යුතු මුදල් සහ ඣයගැනී වයස් ශේෂ අතර නොගැලුපීම නිවැරදි කිරීම සඳහා වෙනස්කම් හඳුනාගෙන පොදු ලෙඹරයේ ගළපන ලදී. කිසියම් අපගමනයක් මාසික පදනම්න් සැසිදිම සඳහා ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. 2024 ප්‍රකාශනවල	අධික්ෂණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් නිවැරදි ඣයගැනී

වර්ෂයේ තෙවන කාර්තුවේ දී දක්වා ඇති බවට
වෙනස නිවැරදි කර ඇත. සහතික විය යුතු
අතර විවිධ වාර්තා
අතර කිසියම්
අපගමනයක් වේ
නම්, එය සැසදිය
යුතුය.

(ii)	କ୍ଷାବୀଲା	17,380,588,324	17,378,175,788	2,412,536	ଜଗନ୍ନାଥ ପାତ୍ରମାତ୍ର ଶିଖମାତ୍ର ଶିଖମାତ୍ର	କର ଗନ୍ଧନା ଲ୍ଯାଙ୍କ ଅପ ବିଷିନ୍ଦୀ ସାକାଳିତ୍ୟାବିକ୍ ଆରମ୍ଭ କର ଆଜି ଅତର ଦେଖିଯ ଲ୍ଯାଙ୍କାଗେନେ ନିଵୈରାଦି କିରିମ ଚଲିବା ତୋରନ୍ତରୁ ତାକୁମଣ୍ଡଣ ଦେଖାରିମେନ୍ତିବୁବିତ କାରାଯା ପରି ଆଜି ଅତର ଅପି କ୍ରିୟାବିଲିଯ କବିନାମି କରନ୍ତିନେମ୍ବୁ.	ବେଳାଚିକିତ୍ସା ହାତୁମା ଗୈନୀମାତ୍ର ଯାହ ପ୍ରମାଦ୍ୟକିନ୍ଦୀ ତୋରବି ଲିବୈନି ବେଳାଚିକିତ୍ସା ନିଵୈରାଦି କିରିମାତ୍ର
------	----------	----------------	----------------	-----------	--	---	--

1.5.3 තුපුරු තක්සේරු කිරීම හෝ ඇස්තමෙන්තු

විගණන නිරික්ෂණය		කළමනාකාරීන්ට වෙයේ අදහස් දැක්වීම	නිරද්ධය
(i)	රක්ෂණ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභ (ECL) ආකෘතියේ භාවිත කරන ලද උපකල්පන රටේ පවතින වත්මන් ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ වන පරිදි යාවත්කාලීන කර තොමැති බව නිරික්ෂණය විය. මෙය අපේක්ෂිත ණය අලාභ (ECL) ප්‍රතිපාදන සැලකිය යුතු මට්ටමන් අඩුවෙන් දැක්වීමක් සහ රක්ෂණ ලැබිය යුතු මුදල් වැඩියෙන් දැක්වීමට හේතු විය තැක.	අපේක්ෂිත ඕය අලාභ (ECL) ආකෘතියේ භාවිත කරන උපකල්පන මේ වන විට යාවත්කාලීන කර ඇති තමුන් උපදේශනාත්මක උපදේශක (EY) විසින් පද්ධතිය හරහා නව උපකල්පනය උපයෝගී කර ගනිමන් එතිනායික වයස් විශ්ලේෂණය ඉල්ලා සිටි බැවින්, වසර අවසාන ගිණුම් අවසන් කිරීමට පෙර එම කාර්යය සම්පූර්ණ කිරීමට අපට තොහැකි විය. එවැනි තොරතුරු උප්තා ගැනීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතියේ සීමාවක් තිබුණි. පසුව, තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් උපස්ථ දත්ත භාවිත කරමින් එම තොරතුරු ලබා දී ඇති අතර මේ වන විට එම කාර්යය අවසන් කර ඇත.	රක්ෂණ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභ (ECL) ආකෘතියේ භාවිත වන උපකල්පන වත්මන් ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ කිරීම සඳහා යාවත්කාලීන කළ යුතුය.
	සාරාංශය පහත දැක්වේ;		
මුළු ණයගැනී	=		
		1,329,531,963	
අපේක්ෂිත ඕය	=		
අලාභ (ECL)	(57,058,293)		
මුළු ඕයගැනී	=		
ඉද්ධ භානිකරණ	<u>1,272,473,670</u>		
		පූර්ව උපකල්පන මත පදනම්ව අප විසින් සිදු කරන ලද වසර අග භානිකරණ ප්‍රතිපාදනය හා සැසදීමේ දී, නව උපකල්පනය යටතේ භානිකරණ ප්‍රතිපාදනය රු. මිලියන 11කට වඩා අඩු බව සඳහන් කරන ලදී. එබැවින්, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැරණි උපකල්පන මත පදනම් වූ අපේක්ෂිත ඕය අලාභ (ECL) ප්‍රතිපාදනවල අවතක්සේරු කිරීමක් සිදු වී තොමැති. නව මාදිලිය 2024 වර්ෂයේ දී යාවත්කාලීන කර ඇත.	

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂී නොමැතිවීම

අයිතමය	මූදල	නොසුපුරු රු.	සාක්ෂි	කළමනාකාරීන්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිරද්දිය
(i) ප්‍රතිරක්ෂණ සනාථන	170,427,779	බාහිර ගෙවිය පුතු ශේෂය	ඉල්ලා ඇති පරිදි, සියලුම තැරවිකරුවන්ගෙන් ශේෂ සනාථන ඉල්ලා ඇති අතර, කාලය සීමා කර ඇති බැවින් අපට ලැබේ ඇති ශේෂ සනාථන අප විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඉතිරි ගශේෂ සනාථන ලැබීමෙන් අනතුරුව ලබා දීමට හැකි වනු ඇත. ඉදිරියට අදාළ වන පරිදි, ප්‍රතිරක්ෂණකරුවන්ගෙන් සහ ප්‍රතිරක්ෂණ තැරවිකරුවන්ගෙන් ශේෂ සනාථන ලබා ගැනීමට අපේ මෙම පරිවය අඛණ්ඩව කරගෙන යන්නෙමු. මෙම ත්‍රියාවලිය නිවැරදි කරනු ඇත.	ඉල්ලා සිටින සියලුම ලේඛන නියමිත වේලාවට විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ පුතුය.	

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු හිණුම

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල

කැරලි කොළඹ සම්බන්ධ අයකර ගැනීමවලට අදාළව
මේ වන විට හිහ මුදල රු. 52,812.50 ක් 2024 වර්ෂයේ
දී, හිහ මුදල අයකරගෙන තිබුණි.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මිදල්

විගණන නිරක්ෂණය	කළමනාකාරීන්ට වෙසේ අදහස් දැක්වීම	නිරදේශය
(i) 2023 දෙසැම්බර් 31 වන විට රු. 129,079,927ක දිරසකාලයක සිට හිහව පැවති අතිරික්ත වාරික ගේෂයක් පැවතුණි (දින 365කට වැඩි කාලයක් හිහව පැවති). ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසදීමේ දී, විශේෂිත ගේෂය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වී ඇත. ක්‍රියාවලියට අනුව, පාරිභෝගිකය විසින් නව රක්ෂණ ගිවිසුමක් ඇති කර ගන්නා අවස්ථාවේ දී අතිරික්ත වාරික මුදල සඳහා හර තොටුවක් නිකුත් කෙරේ.	මෙය සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික ගණුදෙනුවක් වන අතර එහිදී අනාගත ප්‍රයෝගනය සඳහා අතිරික්ත ගිය තබා ගැනීමේ අභිමතය පාරිභෝගිකයාට ඇති. කෙසේ වුවද, අභාවිත විනෑම වාරිකයක් පිළිබඳව පද්ධතියකින් දැනුම්දීමක් ලබා ගැනීම මගින් වාරික එකතු වීම අවම කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් සකස් කර ඇත.	දිරසකාලීන හිහ අතිරික්ත වාරික ගේ එකතුවීමට මෙම ගේෂ හේතු වී ඇති බැවින්, මෙම ගේෂ නිතිපතා නිරවුල් කිරීම සඳහා සමාගම සන්නිය පසු විපරම් කටයුතු සිදු කළ යුතු අතර මෙම ගේ පහළ මට්ටමකට අඩු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම.

නීති, රිති, රෙගුලාසි අදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීන්ට වෙයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) 2017 ආයතනික පාලනය පිළිබඳ මනා පරිව සංග්‍රහයේ බිංදුව වෙතිය පාලනය පිළිබඳ මනා පරිව සංග්‍රහයේ බිංදුව වෙතිය	පාරිගුණික කමිටුවේ සහාපතිවරයා ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විය යුතු අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එම සහාපතිවරයාට පත් කළ යුතුය. කෙසේ වූවද, පාරිගුණික කමිටුවේ සහාපතිවරයා වූයේ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂකවරයෙකි.	2024 ඔක්තෝබර් 01 වන දිනට පාරිගුණික කමිටුවේ සහාපතිවරයා නොවන ස්වාධීන අනුකූල විය යුතුය.	කළමනාකාරීන්ට වෙයේ විසින් අදාළ නීති භාරු පිළිබඳ අදාළ නොරතුරු රෙගුලාසිවලට ඇතුළත් අනුකූල විය යුතුය.
(ii) 2017 ආයතනික පාලනය පිළිබඳ මනා පරිව සංග්‍රහයේ බිංදුව වෙතිය	D උපලේඛනයට අනුව, වාර්ෂික වාර්තාව මගින් පාරිගුණික ප්‍රතිපත්තිය යටතේ පහත හෙළිදරව් කිරීම් ආවරණය කළ යුතුය. - මූලික වැටුප් - පුරව අවශ්‍යතා සහ ප්‍රතිලාභ - කාර්යසාධන ප්‍රසාද දීමනා - විශාල වැටුප් හිමිකම් ආදිය.	සම්පූර්ණ කරන ලදී. අධ්‍යක්ෂවරයාගේ පාරිගුණිකය පිළිබඳ අදාළ නොරතුරු සමාගම විසින් හෙළිදරව් කර ඇත.	කළමනාකාරීන්ට වෙයේ විසින් අදාළ නීති භාරු පිළිබඳ අදාළ නොරතුරු රෙගුලාසිවලට ඇතුළත් අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

(v) 2017	ආයතනික පාලනය පිළිබඳ මත සංග්‍රහයේ ජී.2 මෙයිලය විසින් අනුමත කළ යුතු සයිබර් පරිව පාලනය පිළිබඳ මත ආරක්ෂණ අවධානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වාදීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් විශේෂඥතාව, අධිකාරිය සහ අයවැය ප්‍රතිපාදන සහිතව ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරියෙකු (CISO) පත් කළ යුතුය. කෙසේ ව්‍යවද, සමාගම විසින් ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරියෙකු (CISO) පත් කිරීම හෝ සයිබර් ආරක්ෂණ අවධානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම හෝ සිදු කර තොත්තුවේ.	තොරතුරු කාක්ෂණ කළමනාකාරීන්වය විසින් අදාළ නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ ලබයි. පිපල්ස් ලිසිං ඇත්තේ රිනැන්ස් පිපල්ස් මගින් ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරියාගේ (CISO) සියලුම නිශ්චිත වගකීම් ආවරණය කරමින්, සමුහ තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරියෙකු (ISO) පත් කර ඇති අතර එය අපි මිළහ අධ්‍යක්ෂ මෙයිල රස්වීමේදී අධ්‍යක්ෂ මෙයිලයට දන්වන්නේමු. සයිබර් ආරක්ෂණ කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය 2024.08.30 දිනැති මෙයිල අනුමතිය සහිතව දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතී.
----------	---	--

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචන වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 784.475 ක බඳු ගෙවීමට පෙර ලාභයක් වූ අතර, ඉකුත් වර්ෂයේ ඊට අනුරූප බඳු ගෙවීමට පෙර ලාභය රු. මිලියන 1,000.276 ක් වය. එබැවින්, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. මිලියන 215.801ක පිරිහිමක් නිරික්ෂණය විය. සමාලෝචන වර්ෂය තුළ සමාගම මූහුණ දුන් කරමාන්ත අභියෝග සේවෙන් ප්‍රාරක්ෂණ ලාභය සහ අනෙකුත් ආදායම් යන දෙකකින් පහත වැළැම මෙම පිරිහිමට හේතු විය.

සමාලෝචන වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් ප්‍රාරක්ෂණ මෙහෙයුම්වලින් රු. මිලියන 762ක අලාභයක් ලබා තිබුණි. කෙසේ ව්‍යවද, රු. මිලියන 1,546.53ක් වූ සමාගමේ ආයෝජන මගින් ගුද්ධ ලාභය වගයෙන් රු. මිලියන 521.57 ක් ලබා තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශේෂඥතාව

පුරුව වර්ෂ භතර (04) සමඟ සැසදීමේ දී, සමාලෝචන වර්ෂයේ ප්‍රධාන ආදායම් සහ වියදම් අයිතමවල වැඩිවිමේ හෝ අඩුවිමේ ප්‍රතිගතය පිළිබඳ විශේෂඥතාව පහත පරිදි වේ.

රේඛිය අයිතමය	2023	2022	2021	2020	2019
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන
සමාගම					
ආදායම	5,716,731	6,394.66	5,905.72	6,162.73	6,108.52
විවෘතය	(677,933)	488.94	(257)	54.20	675.85
වැඩි විම / (අඩු විම)	-11%	8.28%	(4.17%)	0.89%	12.44%

දළ ලිඛිත වාරිකය	5,762,723	6,132.05	5,967.95	6,011.56	6,029.97
විවෘතය	(369,334)	164.10	43.62	18.41	438.15
වැඩි එම/(අඩු එම)	-6%	2.75%	(0.73%)	(0.31%)	7.84%
ශ්‍රද්ධ ඉපැයු	4,170,199	4,991.77	5,120.62	5,303.39	5,261.73
වාරිකය					
විවෘතය	(821,570)	(128.85)	(182.76)	41.65	552.25
වැඩි එම/(අඩු එම)	-16%	(2.52%)	(3.45%)	0.79%	11.73%
ආයෝජන ආදායම	1,458,336	1,305.87	657.53	751.88	781.34
විවෘතය	152,464	648.34	(94.35)	(29.45)	117.04
වැඩි එම/(අඩු එම)	12%	98.60%	(12.55%)	(3.77%)	17.62%
ශ්‍රද්ධ උපලබ්ධි	-	(402.61)	383.99	808.18	65.24
(අලාභය) / ලාභ					
විවෘතය	-	(786.61)	(424.18)	742.93	(58.59)
වැඩි එම/(අඩු එම)	-	(204.85%)	(52.49%)	1,138.78%	(47.32%)
මූල ආදායම	5,716,730	44,380	5,905.72	6,162.735	6,108.52
විවෘතය	(1,290,992)	4,980	(257.01)	54.21	675.85
වැඩි එම/(අඩු එම)	-18%	12.64%	(4.17%)	0.89%	12.44%
ශ්‍රද්ධ ප්‍රතිලාභ සහ	3,125,705	3,638.29	2,994.31	2,699.55	3,552.57
හීමිකම්					
විවෘතය	6,763,997	643.97	294.76	(853.02)	315.35
වැඩි එම/(අඩු එම)	-186%	21.51%	10.92%	(24.01%)	9.74%
ප්‍රාරක්ෂණ සහ	259,174	477.37	527.06	559.53	517.15
අත්පත් කර					
ගැනීමේ පිරිවැය					
(ප්‍රතිරක්ෂණය					
ඇතුළව)					
විවෘතය	736,542	(49.69)	(32.47)	42.38	55.36
වැඩි එම/(අඩු එම)	-154%	(9.43%)	(5.80%)	8.19%	11.99%
වෙනත් මෙහෙයුම්	1,474,023	1,239.84	1,203.69	1,216.19	1,100.69
සහ පරිපාලන					
වියදම්					
විවෘතය	2,713,867	36.15	(12.50)	115.50	214.06
වැඩි එම/(අඩු එම)	-219%	3.00%	(1.03%)	10.49%	24.14%

ଆଧୁନିକ ବିଦ୍ୟାମାଲି	262,898	364.32	189.42	472.21	264.38
ଶରୀରକାରୀ	627,215	(174.89)	(282.79)	207.83	146.42
ପ୍ରକାଶକାରୀ/ଅଧିକାରୀ	-172%	92.33%	(59.89%)	78.61%	124.14%
ପରିଷଳେ	521,578	635.96	979.67	1195.31	647.65
ଜ୍ଞାନବିଦୀ ଲାଭାତ୍ୟ					
ଶରୀରକାରୀ	-114,381	(343.71)	(215.65)	547.66	(81.41)
ପ୍ରକାଶକାରୀ/ଅଧିକାରୀ	-18%	(35%)	(18%)	85%	(11.17%)

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

පසුගිය වසර පහ සඳහා සමාගම සඳහා ගණනය කරන ලද ප්‍රධාන අනුපාත පහත පරිදි වේ.

අනුපාත	වර්ෂය				
	2023	2022	2021	2020	2019
ලාභදායිකා සහ ප්‍රතිලාභ					
ආදායමේ වර්ධනය	-12%	7.6%	-4.4%	1%	11%
නිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ	10%	14%	20%	26%	18%
අනුපාතය					
වත්කම් පිරිවැවුම	1.07	1.03	1.15	1.44	1.40
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	12.7%	12.7%	19.4%	10.6%	12%
දුවසීලකාවය					
ඡංගම අනුපාතය	1.70	3.00	3.50	3.25	6.62
ආයෝජන ප්‍රතිලාභ					
කොටසක ඉපයෝම	2.7	3.18	4.9	5.98	3.24
කොටසක ලාභාංගය	2.5	2.5	1.5	3	1.85
ලාභාංග ආවරණ අනුපාතය	1.1	1.3	1.6	2.0	1.7
කොටසක ඉද්ධ වත්කම්	26.2	23.3	25	23.1	18.27
අනුපාතය					

හිමිකම්	මත	ප්‍රතිලාභ	15.8%	14%	20%	26%	18%				
අනුපාතය											
ආයෝජනයේ	ප්‍රතිලාභ	15.9%	14.73%	7.47%	9.44%	11.16%					
අනුපාතය											
දුවනිලකා අනුපාතය		3.2	1.2	1.6	1.4	2.0					
මුළු වත්කම් මත මුලා	80%	93%	96%	94%	94%						
වත්කම් අනුපාතය											
තාක්ෂණික	සංචිත	140%	88%	83%	90%	113%					
අනුපාතයට ප්‍රාග්ධනය											
තාක්ෂණික	සංචිත	111%	122%	123%	128%	127%					
අනුපාතය											
වෙළඳපාල	කොටස	4.5%	5%	5.5%	5.7%	6%					
(සීවිත තොවන)											
කර්මාන්තය		කර්මාන්තය		සමාගම							
සමග සැපයීම		2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019
වර්ධන වේගය	5%	12%	3%	(2%)	6%	-6%	2.7%	(0.7%)	(0.3%)	7.8%	
(සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර)											

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචන

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරික්ෂණය

කළමනාකාරීන්ට යේ අදහස්

නිරද්‍රේශ්‍ය

දැක්වීම

2011 මැයි 01 සිට 2012 මැයි 01 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය සඳහා රු. 137,894,556 ක මුදලකට මහජන බැංකුව වෙත ගිනි රැක්ෂණයක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම රැක්ෂණය සඳහා රු.39,353,000ක් ගෙවීමෙන් අනුරූප, විදේශීය රක්ෂණ සමාගමක් ප්‍රතිරක්ෂණයක් ලබා ගන්නා ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරික්ෂණ කරනු ලැබේ.

ගැලවීමේ ප්‍රතිසාධන ක්‍රියාවලිය පවතින ප්‍රහවලින් මගින් මෙම මුදල අයකරගත අලාභ අයකර ගැනීමට හැකි තත්ත්වයක ප්‍රාග්ධනය සිටිමු.

පවතින ප්‍රහවලින් මගින් මුදල අයකර ගැනීමට සමාගම විසින් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

I. සියයට 10ක ප්‍රතිරක්ෂණයක් භාරගත් ප්‍රතිරක්ෂණ සමාගම 2021 වසරේදී බුන්වත් විය. එම නිසා, එම සමාගමට ඔවුන්ගේ ප්‍රතිරක්ෂණ හිමිකම් කොටස ලෙස රු. 13,908,997 ක අලාභයක් දරා ගත යුතු විය.

3.2 කළමනාකරණ ආකාරයක්ෂමතා

විගණන නිරික්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිරදේශය

- (i) සමාගම විසින් රක්ෂණ ව්‍යාපාරයෙන් උපයාගත් අතිරික්තයේ අඩුවීම 2022 සහ 2023 වර්ෂවලදී සංඛ්‍යාත්මක ලෙස වාර්තා වී ඇත. මෙම තත්ත්වය මිශින් සමාගමේ දිගුකාලීන ලාභදායිත්වය කෙරෙහි සංඛ්‍යාත්මක බලපෑමක් ඇති විය හැකිය.

වර්ෂය	2023	2022
ප්‍රාරක්ෂණ	(762,056,092)	(402,618,194)
ප්‍රතිශ්ලය		
වර්ධනය	-359,437,898	-786,610,410
ප්‍රතිශතය	-89%	-228%

සංවලනය සිමා කිරීම සහ Covid -19 රක්ෂණ ව්‍යාපාරයෙන් වසංගතය හේතුකොටගෙන අදුන්වැඩියා උපයන අතිරික්තය මධ්‍යස්ථාන වසා දැමීම හේතුවෙන් අදාළ දිගුකාලීන පැවැත්ම වර්ෂවල 51% සහ 58% ක අඩු අලාභ අනුපාත හේතුකොටගෙන 2020 සහ 2021 වසරවල ප්‍රාරක්ෂණ ප්‍රතිශ්ල වැඩියෙන් දක්වා තිබීම සංඛ්‍යාත්මක විවෘතය ඇති වීමද ප්‍රධාන වගයෙන් හේතු වී ඇත. මෙහි ප්‍රතිශ්ලයක් වගයෙන්, වාහන අදුන්වැඩියා කටයුතු සිදු කිරීම අඩු වී ඇති අතර සමාගම විසින් 2020 සහ 2021 වසරවල ප්‍රාරක්ෂණ ලාභය අනුපිළිවෙළින් රු.මිලියන 808 ක් සහ රු. මිලියන 384 ක් ලෙස වාර්තා කර තිබුණි.

සාමාන්‍ය රක්ෂණ කර්මාන්තයේ නිරතව සිටින බොහෝ සමාගම් සඳහා මෙය පොදු කරුණක් විය. කෙසේ වූවද, සංවලන සිමා ඉවත් කිරීමන් සමඟ, 2022 වර්ෂයේ දී අදුන්වැඩියා මධ්‍යස්ථාන විවෘත කිරීම වැඩි වීම සියලුම සාමාන්‍ය රක්ෂණ සමාගමවලට පොදු කරුණක් විය. එබැවින්, කළුන් සිදු කරන ලද හිමිකම් සඳහා වන පිරිවැයෙහි සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් සිදු විය. Covid වසංගත කාලය තුළ වාරික නොගෙවීම හේතුවෙන්, රක්ෂණ ගිවිසුම්වල සැලකිය යුතු කොටසක් අවලංගු කරන ලදී.

එහි ප්‍රතිශ්ලයක් වගයෙන්, සමාගම විසින් රුමිලියන 787 ක ප්‍රාරක්ෂණ අලාභයක් වාර්තා කර තිබුණු (205% ක අඩුවීමක් සහිතව) අතර සමාගම සඳහා මෙතෙක් වාර්තා වූ ඉහළම මූල ගුද්ධ හිමිකම් වියදම වූ රු. මිලියන 3,638 ක් වාර්තා කරමින් හිමිකම් අනුපාතය 73% දක්වා සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ඉහළ ගොස් තිබුණි. මෙම තත්ත්වය සමස්තයක් වගයෙන් සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගොනුය සඳහා ද පොදු තත්ත්වයක් බව නිරික්ෂණය විය.

ප්‍රධාන වගයෙන් ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල (NITF) සමඟ මෝටර SRCC සහ TC 100% ක පැවරීමේ ගිවිසුමට අදාළ විධිවිධානය හේතුවෙන් 2023 වර්ෂයේ දී ප්‍රාරක්ෂණ

ප්‍රතිඵල තවදුරටත් පරිභානීයට පත්ව තිබුණි. ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල (NITF) සමඟ ඇති කර ගත් නව ගිවිසුමේ ප්‍රතිඵලයක් වගයෙන්, PL වෙත අතිරේක බලපෑම රු. මිලියන 176 ක් විය. එබැවින්, ප්‍රාරක්ෂණ ප්‍රතිඵල 89% ක ප්‍රතිගතයකින්, එනම්, රු. මිලියන 359 කින් තවදුරටත් අඩු විය. මෙම තත්ත්වය වෙළඳපෙළේ පැවති සියලුම සාමාන්‍ය රක්ෂණ සමාගම්වලට අත්විදිමට සිදු විය.

මෙම සඳහා තවත් හේතුවක් වන්නේ ඉපයු වාරිකය අඩු වීමයි. සෘජු විකුණුම් ක්‍රමයේ නිසි පරිදි කටයුතු නොකරන විකුණුම් ප්‍රධානීන් සහ නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙකු සිටීම මෙයට හේතුව විය.

Ceylinco සහ Allianze රක්ෂණ සමාගම්වල කටයුතු කර සාර්ථකත්වය සහ එලංඡයීතාවය පිළිබඳ ඉතිහාසයක් සහිත මනා පළපුරුද්දක් ලබා ඇති CSO බදවා ගැනීම මගින් සහ ගාබා සහ ප්‍රාදේශීය ව්‍යුහයේ ප්‍රධානීන් ලෙස කටයුතු කළ හැකි වන පරිදි පළපුරුදු කාර්ය මණ්ඩලයක් බදවා ගැනීම මගින් මෙම ගැටළුව විසඳීම සඳහා සමාගම විසින් 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී නව පියවර ගෙන ඇත.

එහි ප්‍රතිඵලයක් වගයෙන්, 2024 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුවේ දළ ලිඛිත වාරිකය (GWP) 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුවේ දළ ලිඛිත වාරිකය (GWP) සමඟ සංසන්ධතය කිරීමේදී දළ ලිඛිත වාරිකයේ (GWP) 14% ක සමස්ත වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරන අතර එම කාලසීමාව සඳහා ජාතික විකුණුම් ක්‍රමයේ 17% ක වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරයි. තවද, අප සමාගම 2024 වර්ෂයේ තෙවන කාර්තුවේ වඩාත්ම ලාභඝායී ලැයිස්තුගත සාමාන්‍ය රක්ෂණ සමාගම බවට පත් වී ඇති අතර තවදුරටත් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සිදු කිරීමට අපි සැලසුම් කරමු.

.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

රු. 41,104,594 ක් වූ හඳුනා නොගත් තේය ගේෂයක් අදාළ ජීඩ්ල් ගිණුමෙහි වාර්තා නොවූ බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශනයේ නිරීක්ෂණය වී තිබුණි. සමාගමේ බැංකු ගිණුම්වලට සංප්‍ර බැර හඳුනා ගැනීම සඳහා අපගේ හියාවලි විධිමත් කර ඇති අතර, ගනුදෙනුකරුවන් මගින් සිදු කරනු ලබන කවුන්ටර තැන්පතු හරහා මුදල් භාර ගැනීමට විධිමත් හියාවලියක් නොමැති විම මගින් මුළු ප්‍රකාශනවල අදාළ ගේෂ වැඩියෙන් / අඩුවෙන් සඳහන් කිරීමට හේතු වී තිබුණි.

කළමනාකාරීන්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිරද්‍රෝගය

අදාළ බැංක ගිණුම වෙත ලැබෙන සංප්‍ර බැර නියමිත වේලාවට හඳුනා ගැනීම සඳහා අපගේ හියාවලි විධිමත් කර ඇති අතර, ගනුදෙනුකරුවන් මගින් සිදු කරනු ලබන කවුන්ටර තැන්පතු හරහා මුදල් භාර ගැනීමට පෙර ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තොරතුරු ඒකාබද්ධ කිරීමට සහ වලංගු කිරීමට මහජන බැංකුව සමඟ වැඩිපිළිවෙළක් ස්ථාපනය කිරීමට සමාගම කටයුතු කරමින් සිටියි.

අදාළ බැංක ගිණුම වෙත ලැබෙන සංප්‍ර බැර කාලානුරුපිව හඳුනාගෙන ඒවා වාර්තා තිරීමේ විධිමත් හියාවලියක් තිබිය යුතුය.

එකඟ වී ඇති අතර ගැටුප්‍රව නිවැරදි කිරීම සඳහා නව ක්‍රමයක් මෙම වසරේ දී ත්‍රියාන්මක කරනු ඇත.